

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.844/2012/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Gászó Tibor ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Szöllősi Edit ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 4.P.21.703/2011/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2010. szeptember hó 4. napján az I. rendű alperes képviselőjének közreműködésével "x" otthonbiztosítási ajánlatot tett a II. rendű alperes részére. Az ajánlatban a kockázatviselés helyeként..... szám alatti ingatlan került megjelölésre, az ajánlat felvételére a kockázatviselés helyén került sor. Az ajánlat szerint a biztosítási szerződés határozatlan időre, önrész nélkül jött volna létre a vegyes falazatú, 80 m² alapterületű lakóépületre 2010. szeptember hó 5. napjától. A biztosítási összeg a lakóépületre 12 400 000 Ft-ban, míg az abban található háztartási ingóságokra 4 000 000 Ft-ban került meghatározásra. A 17 964 Ft/év díjat havi gyakorisággal kellett volna megfizetni, az első részlet a halasztott díjfizetésre tekintettel az ajánlat aláírásától számított 30. naptári napon vált volna esedékessé. A felperes nyilatkozatban vette tudomásul azt, hogy a II. rendű alperes az ajánlatnak a székhelyére történő beérkezésétől számított 15 napon belül bírálja el és azt az ok megjelölés nélkül elutasíthatja.

Ezen a napon a felperes és az I. rendű alperes között alkuszi megbízási szerződés jött létre, mely szerint a megbízó felperes megbízta az I. rendű alperest az általa meghatározott igényeknek megfelelő élet- és nem életbiztosítási szerződések megkötésének előkészítésével, a biztosítási szerződések megkötésében való közreműködéssel, és a nem az ő közreműködésével megkötött összes biztosítási szerződésének kizárólagos kezelésével. A felperes a szerződés 7. pontja szerint az

aláírásával kifejezetten elismerte, hogy az általános megbízási feltételeket átvette, megismerte, megértette és azokat magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Az alkuszi megbízási általános feltételeinek 6. pontja szerint az I. rendű alperes független biztosításközvetítőnek minősül, így ennek megfelelően nem tekinthető a biztosító képviselőjének, a biztosító nevében jognyilatkozatot nem tehet és nincs felhatalmazása a megbízó biztosítási szerződésekkel kapcsolatos jognyilatkozatainak a biztosító nevében való joghatályos fogadására. A megbízó nyilatkozatai a biztosítókkal szemben a biztosító szervezeti egységéhez való beérkezéssel válnak joghatályossá, az alkusz tudomásszerzése nem tekinthető a biztosító tudomásszerzésének. A 15. pont szerint az alkusz közreműködésével megkötött biztosítási szerződés akkor tekinthető létrejöttnek, ha a biztosító a megbízó ajánlatát a rendelkezésre álló 15 napos kockázat-elbírálási határidőn belül a biztosítási kötvény kiállításával kifejezetten elfogadja. A 16. pont szerint az alkusz közvetítésével megkötött biztosítási szerződések létrejöttére vonatkozó és a Ptk. 537. §-ának (2) bekezdésében szabályozott 15 napos kockázat elbírálási határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a biztosítási ajánlat a biztosítóhoz beérkezett.

A felperes az ajánlat készítésével egyidejűleg írásban ismerte el azt, hogy az I. rendű alperes főbb adataira vonatkozó tájékoztatást az ajánlat aláírása előtt megismerte és tudomásul vette. A 15 napos határidőt és annak tartalmát a felperes által a II. rendű alperes felé tett biztosítási ajánlat is tartalmazza, azt az aláírásakor is ismerte és elfogadta.

Az alkuszi megbízási szerződés és a papíralapú ajánlat az I. rendű alpereshez 2010. szeptember hó 13. napján érkezett meg, azt másnap rögzítették a számítógépes rendszerben, majd annak főépület anyagára vonatkozó részét (vegyes) kiegészítették az alábbiakkal: „50 m² tufa, 30 m² vályog”. Az I. rendű alperes az ajánlatot futárral továbbította a II. rendű alpereshez, ahol azt 2010. szeptember hó 15. napján érkezett. A II. rendű alperes a 2010. szeptember hó 17. napján kelt és 2010. szeptember hó 23. napján ajánlott küldeményként postára adott tájékoztatásában közölte a felperessel, hogy a kockázat-elbírálás eredményeként az ajánlatát nem fogadja el, aminek a következtében a vagyonbiztosítási szerződés nem jött létre, a II. rendű alperes kockázatvállalása az ajánlaton feltüntetett időponttól kezdődően nem állt be.

2010. szeptember hó 21. napján a perbeli épületben tűz ütött ki, mely tény a felperes aznap vagy másnap telefonon közölt az I. rendű alperes képviselőjével.

A felperes a keresetében az alpereseket egyetemlegesen kérte a tűzeset miatt őt ért kár miatt 16 000 000 Ft tőke és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezni. Álláspontja szerint az I. rendű alperes képviselője on-line továbbította az ajánlatot a II. rendű alperes részére 2010. szeptember hó 4. napján, akit a telefonon bejelentett káreseményről is nyilván tájékoztatott, amiért a II. rendű alperes visszadátumozott levélben utasította el az ajánlatát. Az I. rendű alperes szerződést is szegett, mert nem a legnagyobb gondossággal járt el az ügyben, amikor az ajánlatot nem haladéktalanul továbbította. Utóbb a II. rendű alperessel szemben a keresetétől elállt, így a per vele szemben megszüntetésre került.

Az I. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte a biztosítási szerződés létrejöttének és szerződésszegésének a hiányában. A nyilatkozata szerint az ajánlat

felvételekor nem rendelkezett on-line kötvényértékesítési rendszerrel, így a kézzel kitöltött ajánlat postán érkezett meg hozzá és azt futárral továbbította a II. rendű alperesnek.

Az elsőfokú bíróság a 21. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg az (I. rendű) alperesnek 15 napon belül 80 000 Ft perköltséget.

Határozatának indokolása szerint a Ptk. 217. §-ának (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a jogszabály a szerződésre meghatározott alakot szabjon; az alakiság megsértésével kötött szerződés - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - semmis. A Ptk. 537. §-ának (1) bekezdése szerint a biztosítási szerződés a felek írásbeli megállapodásával jön létre. Ebből következően kizárólag a papír alapú ajánlat és annak a biztosító részéről történt átvétele bír joghatállyal a szerződés létrejötte szempontjából, ezért nincs jelentősége annak, hogy az ajánlatot on-line továbbították-e az I. rendű alpereshez.

A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (Bit.) 45. §-a szerint a független biztosításközvetítő biztosításközvetítői tevékenysége során az ügyfél megbízásából jár el (alkusz), vagy egyidejűleg több biztosítóval fennálló jogviszony alapján azok egymással versengő termékeit közvetíti (többes ügynök). A Bit. 46. §-ának (1) bekezdése alapján az alkusz előkészíti a biztosítási szerződés megkötését. Tevékenysége kiterjedhet a megbízó képviselőjeként a szerződés megkötésére, a megbízó igényeinek érvényesítésében történő közreműködésre. A biztosító ez irányú hozzájárulása esetén, az ügyfél megbízásából jogosult a biztosítási díj átvételére, valamint a biztosító hozzájárulása vagy az ügyfél felhatalmazása alapján a kockázat felmérésében, a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek teljesítésében és lebonyolításában való közreműködésre.

Az alkuszi megbízási szerződés gondossági kötelelem, vagyis az alkusznak a biztosítási szerződés megkötése kapcsán gondos eljárást kell tanúsítania. Nem áll ugyan rendelkezésre bizonyíték a tekintetben, hogy az I. rendű alperes képviselője az ajánlatot mely napon adta postára; adat csak arra van, hogy az ajánlat mikor érkezett meg az I. és a II. rendű alperesekhez. Az a körülmény, hogy a felperessel azonos időpontban **M M.** ajánlatot tett a II. rendű alperes részére, amely ajánlat elfogadásra került, a jelen ügy szempontjából nem bír jogi jelentőséggel.

A fenti időpontok egybevetése alapján az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem állapítható meg mulasztás az I. rendű alperes terhére a szerződés teljesítése kapcsán, az eljárása az elvárt gondosságnak megfelelt. Szerződésszegés hiányában helytállási kötelezettsége sem foghat helyt, ezért a keresetet elutasította.

Az eljárás során a felperes teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli. A pervesztes felperes a Pp. 78. §-a alapján köteles az I. rendű alperes részére perköltséget fizetni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kérte. Változatlanul állította, hogy az

I. rendű alperes késedelmesen továbbította az ajánlatot, ezzel megszegve a közöttük létrejött szerződést, amivel összefüggésben őt ért kár megtérítésére köteles.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

Annyiban helyesbíti az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, hogy a biztosítás éves díja ténylegesen 17 964 Ft volt, továbbá a tűzeset nem 2009., hanem 2010. évben következett be. Ezen helyesbítés mellett az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, amiből helytálló jogi következtetésre jutott.

Mivel a fellebbezés lényegében megismételte az elsőfokú eljárásban előadott felperesi érveket, az ítélet tábla is visszautal az első fokú ítélet indokolására. Azt annyiban egészíti ki, miszerint az ott leírtakon túl okozati összefüggés sem áll fenn az ajánlat továbbításának az ideje és annak elutasítása között. Amennyiben tehát az I. rendű alperes részéről szerződésszegésként lenne is megállapítható, hogy az ajánlat továbbítására neki felróható okból késedelmesen került sor, ez még önmagában nem szolgáltatna alapot a marasztaláshoz, mert ehhez azt is bizonyítani kellene, hogy az ajánlat elutasítására ezen késedelmes továbbítás miatt került sor. Erre vonatkozóan azonban adat nem áll rendelkezésre, ilyet maga a felperes sem állított, ellenkezőleg, a rendelkezésre álló bizonyítékokból az következik, hogy az ajánlat visszautasítására nemhogy az ajánlat beérkezésétől, hanem annak megtételétől számítottan sem telt el a rendelkezésre álló 15 napos határidő, tehát a felperes által az I. rendű alperesnek tulajdonított késedelemnek semmiféle relevanciája nem lehetett. Azt a felperes csupán állította, de semmivel sem bizonyította, hogy az ajánlat elutasítására visszadátumozott nyilatkozattal került sor egyedül az időközben bekövetkezett káresemény hatására. Ezen állítás valóságának igazolása sem eredményezhette volna az I. rendű alperes helytállási kötelezettségének a beálltát, mert az ebben a magatartásban megnyilvánuló - s csupán feltételezett - joggal való visszaélést nem az I. rendű alperes tanúsította, hanem az immár perben nem álló II. rendű alperes.

A kártérítési felelősség megállapításához szükséges konjunktív feltételek hiánya kizárta az I. rendű alperes marasztalását, miáltal megalapozottan került sor a felperes kártérítési keresetének az elutasítására, ezért az ítélet tábla az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A felperes a fellebbezési eljárásban elvesztés lett, ám az I. rendű alperes oldalán nem merült fel perköltség, ezért ennek viselése tárgyában határozni nem kellett. A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a elvesztés felperes személyes költségmentessége okán a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2013. január hó 21. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr.
Pribula László sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő